

TULBURĂRILE DE SOMN LA COPIII CU PATOLOGII NEUROLOGICE PREEEXISTENTE

Nadejda Lupușor^{1,2}, Ninel Revenco^{1,2}, Cornelia Călcii^{1,2}, Mariana Sprincean^{2,3}, Larisa Spinei⁴, Svetlana Hadjiu^{1,2}

Conducătorii științifici: Svetlana Hadjiu^{1,2}, Ninel Revenco^{1,2}

¹Departamentul Pediatrie, USMF „Nicolae Testemițanu”,

²Institutul Mamei și Copilului,

³Catedra de biologie moleculară și genetică umană, USMF „Nicolae Testemițanu”,

⁴Catedra de medicină socială și management „Nicolae Testemițanu”, USMF „Nicolae Testemițanu”.

Introducere. Tulburările de somn (TS) pot afecta semnificativ procesul de recuperare al copiilor cu patologii neurologice. Recunoașterea TS și intervenția timpurie pentru rezolvarea lor scad semnificativ morbiditatea, îmbunătățesc eficacitatea recuperării și cresc calitatea vieții. **Scopul lucrării.** Estimarea TS la copiii cu patologii neurologice pentru ameliorarea calității vieții acestor copii. **Material și metode.** Studiul a inclus un grup de 50 copii (29 b, 21 f) cu epilepsie (EP), 59 copii (35 b, 24 f) cu accident vascular cerebral (AVC) și 34 copii (29 b, 5 f) cu paralizie cerebrală (PC) internați în secțiile de neurologie ale Institutul Mamei și Copilului. TS au fost evaluate utilizând Scala tulburărilor de somn pentru copii (SDSC). Pentru analiza statistică s-a utilizat programul Excel. **Rezultate.** Conform scorului T standardizat al SDSC, 84% din copiii cu EP, 76,3% din copiii cu AVC și 79,4% din copiii cu PC au raportat o calitate slabă a somnului. Analizând subdomeniile SDSC, în grupul cu EP a predominat hipersomnolența diurnă patologică (85%), tulburările de respirație în somn (64%) și tulburările de tranziție somn-veghe (24%), în grupul cu AVC - tulburările de inițiere și menținere a somnului (62,2%), hipersomnolența diurnă patologică (37,8%), tulburările de respirație în somn (28,9%), iar în grupul cu PC au fost tulburările de inițiere și menținere a somnului (64,7%), hipersomnolența diurnă patologică (35,3%) și tulburările de tranziție somn-veghe (23,5%). **Concluzii.** Incidența TS în grupul copiilor cu patologii neurologice este înaltă, cele mai frecvente fiind tulburările de inițiere și menținere a somnului și hipersomnolența diurnă patologică. În procesul de evaluare al acestor copii este important să minimalizăm factorii de risc care pot declanșa TS. **Cuvinte-cheie:** patologii, neurologice, tulburări, somn, copii.

SLEEP DISORDERS IN CHILDREN WITH PRE-EXISTING NEUROLOGICAL PATHOLOGIES

Nadejda Lupușor^{1,2}, Ninel Revenco^{1,2}, Cornelia Calcii^{1,2}, Mariana Sprincean^{2,3}, Larisa Spinei⁴, Svetlana Hadjiu^{1,2}

Scientific advisers: Svetlana Hadjiu^{1,2}, Ninel Revenco^{1,2}

¹Department of Pediatrics, Nicolae Testemițanu University,

²Institute of Mother and Child,

³Department of Molecular Biology and Human Genetics, Nicolae Testemițanu University,

⁴Nicolae Testemițanu Social Medicine and Management Department, Nicolae Testemițanu University.

Background. Sleep disorders (SD) can significantly affect the recovery process of children with neurological pathologies. Therefore, recognition of SD and early intervention for their resolution significantly decrease morbidity, improve recovery effectiveness, and increase quality of life. **Objective of the study.** To estimate SD in children with neurological pathologies to enhance their quality of life. **Material and methods.** The study included a group of 50 children (29 b, 21 g) with epilepsy (EP), 59 children (35 b, 24 g) with stroke and 34 children (29 b, 5 g) with cerebral palsy (CP) hospitalized in the pediatric neurology departments of the PHMI Institute of Mother and Child. SD were assessed using the Sleep Disturbance Scale for Children (SDSC). The Excel program was used for statistical analysis. **Results.** According to the SDSC standardized T-score, 84% of children with EP, 76.3% with stroke, and 79.4% with CP reported poor sleep quality. Analyzing the SDSC subdomains, pathological daytime hypersomnolence (85%), sleep-disordered breathing (64%) and sleep-wake transition disorders (24%) predominated in the EP group, in the group with stroke were sleep initiation and maintenance disorders (62.2%), pathological daytime hypersomnolence (37.8%), sleep breathing disorders (28.9%), and in the group with CP were sleep initiation and maintenance disorders (64.7%), pathological daytime hypersomnolence (35.3%) and sleep-wake transition disorders (23.5%). **Conclusions.** The incidence of SD in children with neurological pathologies is high, the most common SD being sleep initiation and maintenance disorders and pathological daytime hypersomnolence. In the process of evaluation of these children, it is essential to minimize the risk factors that can trigger SD. **Keywords:** neurologic, pathologies, disorders, sleep, children.